

Sygn. akt IV KO 126/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie K. S.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 16 stycznia 2023 r.
wniosku Sądu Rejonowego w Zawierciu
o przekazanie sprawy - na podstawie art. 37 k.p.k. -
innemu sądowi równorzędnemu,

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Oskarżony K. S. stanął pod zarzutem popełnienia przestępstw z art. 284 § 1 k.k., art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 160 § 1 k.k. oraz z art. 128 pkt 2 lit. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Akt oskarżenia przeciwko niemu został skierowany do Sądu Rejonowego w Zawierciu.

Sąd Rejonowy w Zawierciu postanowieniem z dnia 14 listopada 2022 r., sygn. akt II K 360/22, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy w Zawierciu podniósł konieczność zastosowania art. 37 k.p.k., ze względu na duże zainteresowanie sprawą mediów oraz społeczności lokalnej, jak również fakt, iż do sędziego Sądu Rejonowego w Zawierciu, prowadzącego uprzednio postępowanie przeciwko

Kamilowi Stankowi, kierowano groźby karalne w związku z wydaniem wyroku skazującego. Zdaniem tego Sądu taka sytuacja w odbiorze społecznym mogłaby wywołać przekonanie o możliwości braku obiektywizmu orzekających w tej sprawie sędziów Sądu Rejonowego w Zawierciu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. następuje tylko w wyjątkowych sytuacjach - gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd miejscowo właściwy. Obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sądzie występującym z inicjatywą. Argumentacja przedstawiona przez Sąd Rejonowy w Zawierciu okazała się w tym względzie nieprzekonująca.

Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy, nie podlega interpretacji rozszerzającej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2021 r., II KO 109/21). Należy więc przesłankę dobra wymiaru sprawiedliwości wyklądać ściśle, bacznie uważając, czy w realiach danej sprawy jest ono zagrożone.

Zwracając się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy, sąd miejscowo właściwy do jej rozpoznania powinien mieć na uwadze, że przesłanka „dobra wymiaru sprawiedliwości”, stanowiąca kryterium zastosowania art. 37 k.p.k. wymaga, aby sąd, powołując się na nią, nie stwarzał w ten sposób wrażenia, że unika prowadzenia sprawy i szukał pretekstu do przekazania jej innemu sądowi. Natomiast powołane przez Sąd Rejonowy w Zawierciu okoliczności w żadnym stopniu nie spełniają warunków do skorzystania z art. 37 k.p.k. Ani bowiem duże zainteresowanie społeczne sprawą, która ma zostać rozpoznana, ani groźby karalne kierowane pod adresem sędziego w innym postępowaniu, dotyczącym tego samego oskarżonego nie mogą uzasadniać przekazania sprawy innemu sądowi w oparciu o art. 37 k.p.k.

Zdaniem Sądu Najwyższego, unikanie spraw, niosących za sobą przewidywane medialne zainteresowanie czy nieuzasadnione uleganie presji opinii

publicznej, prowadzące do pochopnego sięgania po inicjatywę określoną w art. 37 k.p.k., nie tylko nie buduje autorytetu czy wzmocnienia powagi wymiaru sprawiedliwości, ale wręcz przeciwnie, może na te aspekty oddziaływać w sposób negatywny.

Także powoływanie się na penalizowane zachowanie podejmowane wobec sędziego Sądu Rejonowego w Zabrzu nie może być postrzegane jako stanowiące podstawę do zaaprobowania wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. Należy zaznaczyć, że groźby karalne były kierowane wobec sędziego tego Sądu, w sprawie tego samego oskarżonego, lecz jednak dotyczyły sędziego orzekającego w innym postępowaniu. Stąd też nie ma możliwości, by sytuacja ta wywierała wpływ na zewnętrzne przekonanie o braku warunków do rozpoznania w sposób obiektywny sprawy K. S. o sygn. II K 360/22.

W związku z tym, Sąd Najwyższy nie podzielił argumentacji sądu występującego zawartej w uzasadnieniu postanowienia i nie przekazał sprawy do rozpoznania innemu sądowi.